

Pk-yritysbarometri, kevät 2014

Alueraportti, Etelä-Karjala

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yrittäjäbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Kevään 2014 Pk-yrittäjäbarometri perustuu 4436 pk-yrityksen edustajan vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, työllistämisen esteitä ja rahoitustilannetta. Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty muun muassa pk-yritysten erityisrahoituskysymyksiä, äänestysaikomuksia ja EU:n hallinnollisen taa-kan vähentämishojelman vaikutuksen havaitsemista.

Tiivistelmä

Suhdannenäkymät

Suomen pk-yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi myönteisemmät verrattuna syksyyn 2013. Koko maan pk-yrityksistä 33 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 17 % huononevan (saldoluku 16 %). Edellisellä mittauskierroksella saldoluku oli 4 %. Etelä-Karjalan alueella suhdannenäkymät ovat koko maata myönteisemmät ja saldoluku on syksyn 2013 tasoa selvästi parempi (11 % => 21 %).

Alueen suhdannenäkymät henkilökunnan määrän suhteen ovat selvästi parantuneet edellisen kierroksen tasosta. 23 % alueen pk-yritysten edustajista arvioi henkilökunnan määrän olevan vuoden kuluttua tämän hetkistä suurempi ja 10 % arvioi henkilökunnan määrän olevan pienempi. Saldoluvuksi muodostuu näin ollen 13 %, joka on 17 % -yksikköä parempi kuin syksyllä 2013. Saldoluku on parempi kuin koko maassa (8 %).

Työllistämisen esteet

Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus on Etelä-Karjalan alueen suurin työllistämisen este (27 %). Työvoiman saatavuus ja työn sivukulut koetaan alueella koko maan tilannetta pienempinä työllistämisen esteinä, kun taas alueella muut työläinsäädännön velvoitteet sekä palkkataso nähdään alueen tilannetta suurempina työllistämisen esteinä.

Sopeuttamistoimenpiteet

Koko maan pk-yrityksistä kolmannes (33 %) on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja 11 % suunnittelee sopeuttamista nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Etelä-Karjalan alueen pk-yrityksistä hieman useampi (39 %) on jo sopeuttanut toimintaansa ja 14 % suunnittelee sopeuttamista.

Työaikajärjestelyt, lomautukset sekä liiketoiminnan karsiminen ovat koko maan tasolla yleisimmät toteutetut tai harkinnassa olevat sopeutustoimet. Etelä-Karjalan alueella liiketoiminnan laajentaminen ja karsiminen nousevat yleisimmiksi sopeuttamistoimenpiteiksi ja seuraavina on toteutettu tai suunnitellaan työaikajärjestelyjä ja lomautuksia.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Koko maan pk-yrityksistä 39 % on mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on 32 % ja yritystoiminnan loppumista ennakkoivia 3 %. Etelä-Karjalan alueella osuudet ovat lähes vastaavat. Alueella voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten yhteenlaskettu osuus on kuitenkin selvästi noussut syksystä 2013.

Sisällys

ESIPUHE.....	2
TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS.....	4
1. JOHDANTO.....	5
1.1 Barometri.....	5
1.2 Aineisto.....	6
2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA.....	7
3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS.....	8
4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT.....	9
5. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET.....	12
6. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMENPITEET.....	13
7. SUKUPOLVEN- JA OMISTAJANVAIHDOKSET.....	14
8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS.....	16
9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS.....	17
10. AJANKOHTAISET ASIAT.....	20
SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT.....	22
FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT.....	23
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT.....	24

Suomen Yrittäjät: Pk-yritysbarometri, kevät 2014, alueraportti

Julkaisija

Suomen Yrittäjät
PL 999, 00100 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

Pk-yritysbarometri, kevät 2014

Alueraportti, Etelä-Karjala

1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissä on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu mm. yrityksen kehittämiseen, kasvuun, työllistämiseen ja rahoitukseen liittyvistä tekijöistä.

Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2010, Fonecta Kohdistamiskone -yritysrekisteriä sekä Suomen Yrittäjien jäsenrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, koluokka ja sijainti.

Vastaajajoukon muodostaa 4436 kohderyhmän vaatimukset täyttävää pk-yrityksen edustajaa. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty internetkyselyä. Vastaajat kutsuttiin kyselyyn sähköpostitse tai puhelimitse joulukuun 2013 ja tammikuun 2014 välisenä aikana. Seuraavalla sivulla on esitetty taustatietoja alueen vastaajista. Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimus Oy:ssä tutkimusjohtaja Pasi Huovinen ja tutkimuspäällikkö Jyrki Kärpänoja. Suomen Yrittäjissä tutkimusprojektista on vastannut ekonomisti Petri Malinen, Finnvera Oyj:ssä viestintäjohtaja Tarja Svartström sekä työ- ja elinkeinoministeriössä kehittämispäällikkö Esa Tikkanen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti suomen Yrittäjien mukaista aluejakoa. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla maakuntajaosta on poikettu (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa).

2) Lisäksi tutkimusaineistosta tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle. Lisäksi uusina alueina vuonna 2011 mukaan tulivat Espoo ja Vantaa.

3) Helsingin, Pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja. Pohjanmaan raportissa luvut ovat vuoden 2006 syksyyn asti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon yhteisiä lukuja.

4) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta. Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39,4 %, huononee 8,6 % saldoluku = + 30,8 % -31 % HUOM kaikissa laskelmissa käytetään tarkkoja, pyöristämättömiä lukuja, vaikka raportissa luvut esitetään kokonaisina ilman desimaaleja.

1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista Etelä-Karjalan alueen yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

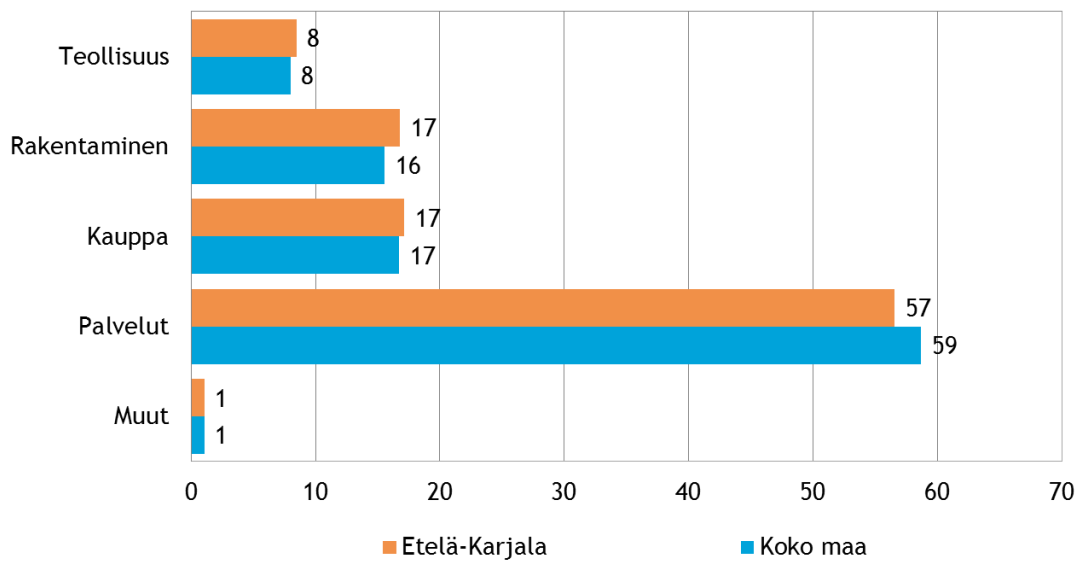
Taulukko 1. Taustatietoja alueelta haastatelluista yrityksistä

		%	n=
Alue	Etelä-Karjala	100	78
Päätoimiala	Teollisuus	13	10
	Rakentaminen	13	10
	Kauppa	12	9
	Palvelut	63	49
Liikevaihto vuonna 2013	alle 0,2 miljoonaa euroa	51	39
	0,2-0,49 miljoonaa euroa	19	15
	0,5 - 0,99 miljoonaa euroa	16	12
	1,0-1,49 miljoonaa euroa	1	1
	1,5-1,99 miljoonaa euroa	1	1
	2,0-4,99 miljoonaa euroa	6	5
	5 miljoonaa euroa tai yli	5	4
Yrityksen kasvuhakuisuus	Voimakkaasti kasvuhakuiset	9	7
	Kasvuhakuiset	40	31
	Asemansa säilyttäjät	32	25
	Ei kasvutavoitteita	17	13
	Toimintansa lopettavat	3	2
Yrityksellä vientitoimintaa	Kyllä	29	22
	Ei	71	54
Yrityksen perustamisvuosi	Ennen 1990	27	19
	1990-1999	16	11
	2000-2009	36	25
	2010-	21	15
Vastaajan asema	Yrittäjä	96	75
	Palkattu toimitusjohtaja	4	3
	Muu	0	0

2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA

Suomessa oli 266 909 yritystä ^[1] vuonna 2012. Näistä yrityksistä noin 5497 toimi Etelä-Karjalan alueella. Koko maassa palvelualan yrityksiä oli noin 59 %, kaupan 17 %, rakentamisen 16 % ja teollisuudenalan yrityksiä 8 %. Etelä-Karjalan alueella oli palvelualaan kuuluvia yrityksiä koko maata suhteellisesti hieman vähemmän, 57 %. Teollisuuden, rakentamisen ja kaupan alojen yrityksiä alueella oli saman verran kuin koko maassa.

Kuva 1. Yritysten osuudet eri toimialoilla, %

1. Lähde: Tilastokeskus: Yritys- ja toimipaikkarekisteri, pl. toimiala A. maa-, metsä- ja kalatalous

3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

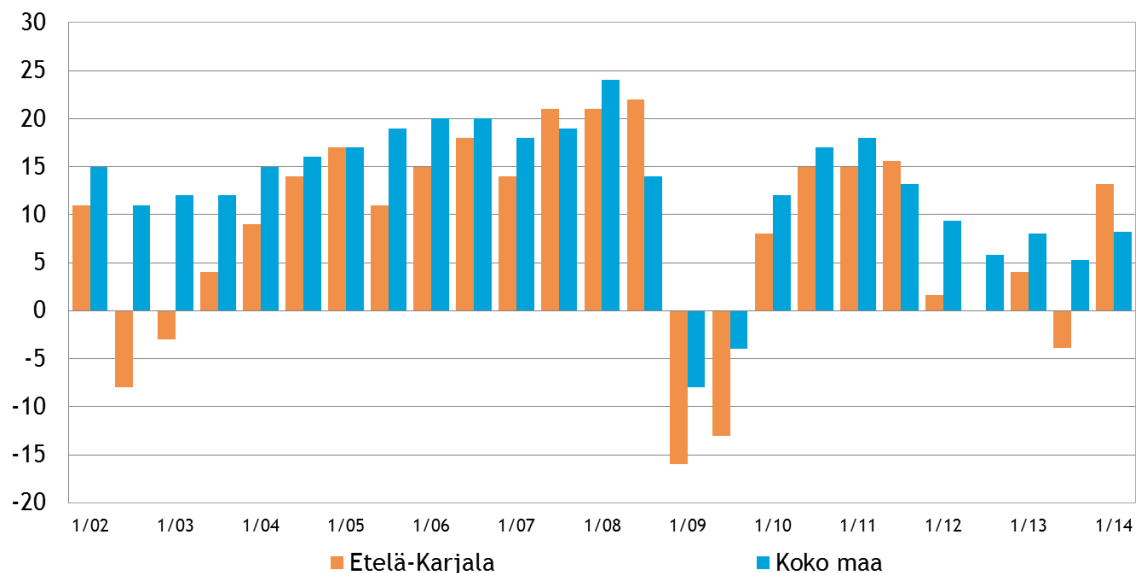
Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun ^[2] mukaan koko maan työllisten määrä oli 2 490 000 henkeä syyskuussa 2013. Lukema on hieman vähemmän kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana. Sekä palkansaajien että yrittäjien määrät vähenivät hieman. Koko maan työttömyysaste oli 7,1 % ^[2] syyskuussa 2013. Lukema on sama kuin vuotta aiemmin. Etelä-Karjalan alueella työskenteli 2013/III yhteensä 57 000 henkilöä ^[3] työttömyysasteen ollessa 6,2 % ^[4]. Työttömyysaste on laskenut alueella 0,5 prosenttiyksikköä vuoden 2012 vastaavaan ajankohtaan verrattuna ^[4].

Taulukko 2. Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua, %

	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Etelä-Karjala	23	67	10	13
Koko maa	19	70	11	8

Pk-yritysbarometrin vastaajista vajaa viidesosa (19 %) arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua kun taas 11 % arvioi henkilökunnan määrän pienevän. Saldoluvuksi muodostuu 8 %. Etelä-Karjalan alueella saldoluku on selvästi suurempi, 13 %. Alueella odotukset ovat siis koko maata myönteisemmät, ja syksyyn 2013 verrattuna alueen henkilökunnan määrän muutosta kuvaava saldoluku on noussut negatiivisesta selvästi positiiviseksi.

Kuva 2. Henkilökunnan määrän muutosodotukset seuraavan vuoden aikana, saldo-luku (%)

2. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, syyskuu

3. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 31. Työlliset maakunnittain

4. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 43. Työttömyysaste maakunnittain

4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

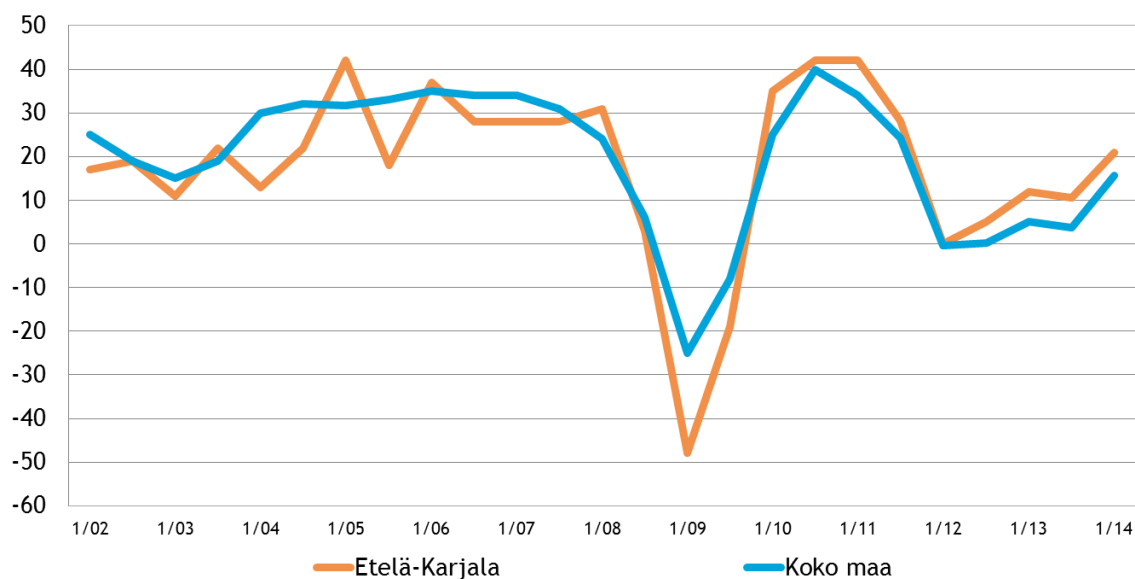
Pk-yritysten suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on koko maassa noussut reilusti syksystä 2013. Puolet koko maan pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan lähimmän vuoden aikana. Koko maan pk-yrityksistä 33 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 17 % huononevan. Etelä-Karjalan alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku (21 %) on myös noussut syksystä 2013 selvästi, 10 prosenttiyksikköä. Viime syksyyn verrattuna ennallaan suhdanteiden arvioi alueella pysyvän hieman harvempi eli 51 % alueen pk-yrityksistä.

Taulukko 3. Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana, %

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
Etelä-Karjala	35	51	14	21
Koko maa	33	50	17	16

Seuraavassa kuvassa on esitetty pk-yritysten suhdannenäkymien kehityksen tutkimusjaksosta 1/02 lähtien.

Kuva 3. Yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana, saldoluku (%)

Taulukko 4. Pk-yritysten odotukset tutkimuksen eri osa-alueiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua, %

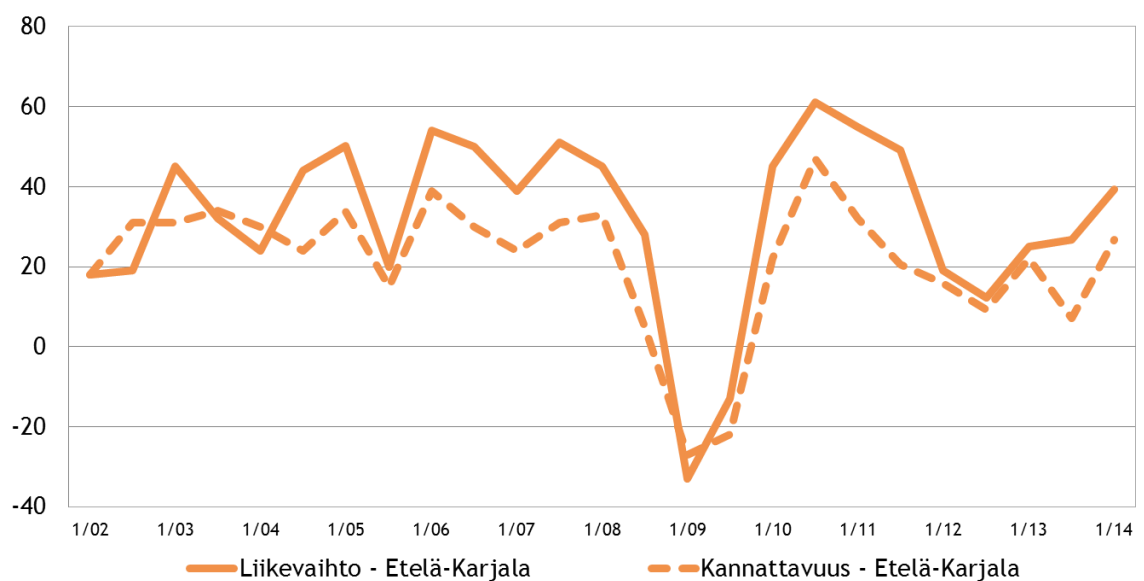
	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Liikevaihto				
Etelä-Karjala	51	37	12	39
Koko maa	46	38	15	31
Investointien arvo				
Etelä-Karjala	14	64	21	-7
Koko maa	19	58	24	-5
Viennin arvo				
Etelä-Karjala	6	85	9	-4
Koko maa	15	72	12	3
Tuonnin arvo				
Etelä-Karjala	7	86	6	1
Koko maa	13	74	13	0
Tuotantokustannukset				
Etelä-Karjala	41	53	6	35
Koko maa	41	50	9	31
Tuotteiden tai palveluiden hinnat				
Etelä-Karjala	49	46	5	44
Koko maa	46	49	5	40
Kannattavuus				
Etelä-Karjala	41	45	14	27
Koko maa	35	45	20	15
Vakavaraisuus				
Etelä-Karjala	36	54	9	27
Koko maa	35	53	12	22
Tuotekehityspanostukset				
Etelä-Karjala	25	59	16	8
Koko maa	24	60	16	8
Tilausten määrä				
Etelä-Karjala	35	48	17	18
Koko maa	39	44	17	22
Kapasiteetin käyttöaste				
Etelä-Karjala	27	63	9	18
Koko maa	32	54	14	19

Eri osatekijöiden suhdanteita arvioitaessa tuotteiden ja palveluiden hintojen nousuun uskotaan saldoluvun (40 %) perusteella yleisimmin. Myös tuotantokustannusten (saldoluku 31 %) ja liikevaihdon (31 %) kehitykseen uskovia on selvästi enemmän kuin näiden laskuun uskovia.

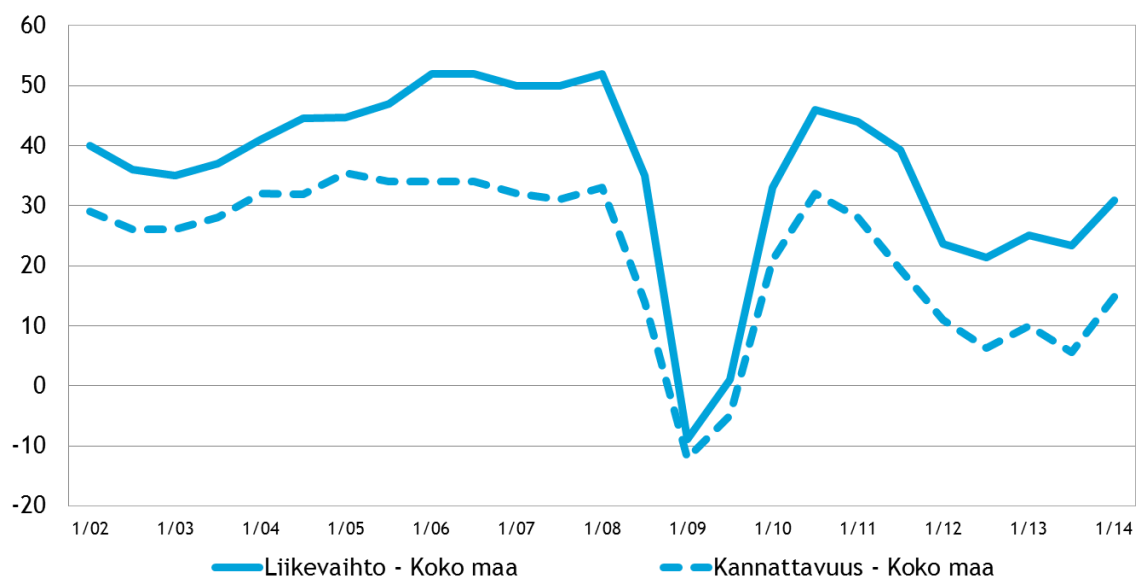
Myös Etelä-Karjalan alueella tuotteiden ja palveluiden hintojen nousuun uskotaan vahvimmin saldoluvun ollessa 44 %. Toiseksi suurin saldoluku alueella saadaan liikevaihdon kasvuksi 39 % ja kolmanneksi odotuksille tuotantokustannusten noususta, 35 %.

Kuvassa 4 on esitetty pk-yritysten liikevaihdon ja kannattavuuden suhdannenäkymien kehittyminen alueella ja kuvassa 5 koko maassa.

Kuva 4. Alueen suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

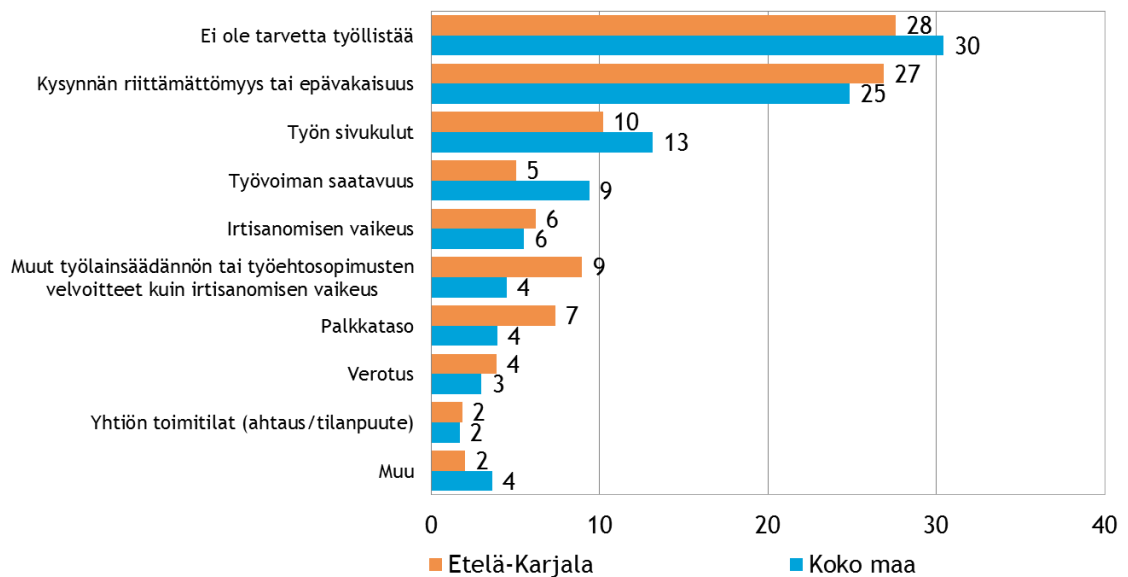
Kuva 5. Koko maan suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

5. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET

Koko maan tasolla vajaalla kolmanneksella (30 %) ja Etelä-Karjalan alueen pk-yrityksistä reilulla neljäsosalla (28 %) ei ole tarvetta työllistää. Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus nousee alueella suurimmaksi työllistämisen esteeksi (27 %) ja koko maan tasolla osuus on myös suuri (25 %). Työvoiman saatavuus ja työn sivukulut koetaan Etelä-Karjalan alueella koko maan tilannetta pienempinä työllistämisen esteinä, kun taas alueella muut työlainsäädännön velvoitteet sekä palkkataso nähdään alueen tilannetta suurempina työllistämisen esteinä.

Kuva 6. Mikä seuraavista on yrityksenne suurin työllistämisen este?

6. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMENPITEET

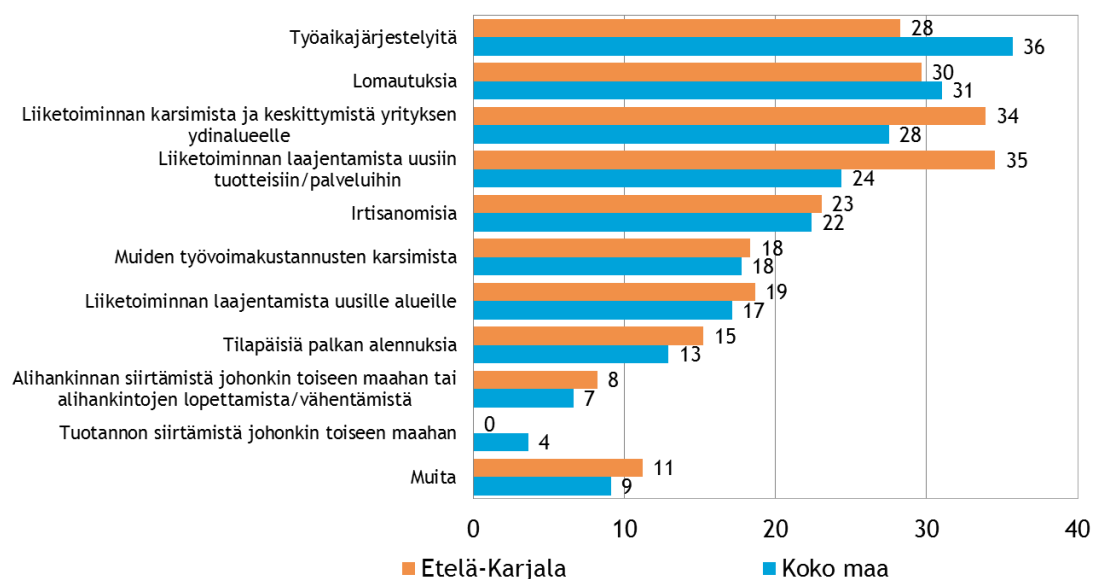
Taulukko 5. Onko yrityksessänne tarvetta sopeuttaa toimintaanne nykyisen suhdannetilanteen vuoksi?, %

	Ei	Kyllä, olemme jo sopeuttaneet	Kyllä, olemme suunnittelemassa sopeuttamista
Etelä-Karjala	47	39	14
Koko maa	55	33	11

Koko maan pk-yrityksistä kolmannes (33 %) on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja 11 % suunnittelee sopeuttamista nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Etelä-Karjalan pk-yrityksistä (39 %) on jo sopeuttanut toimintaansa ja sopeuttamista suunnitteleviakin on alueella hieman koko maata enemmän.

Työaikajärjestelyt, lomautukset ja liiketoiminnan karsiminen ovat koko maan tasolla yleisimmät toteutetut tai harkinnassa olevat sopeutustoimet. Edellisten lisäksi Etelä-Karjalan alueella liiketoiminnan laajentaminen uusiin tuotteisiin/palveluihin nousee niukasti tärkeimmäksi sopeuttamistoimenpiteeksi.

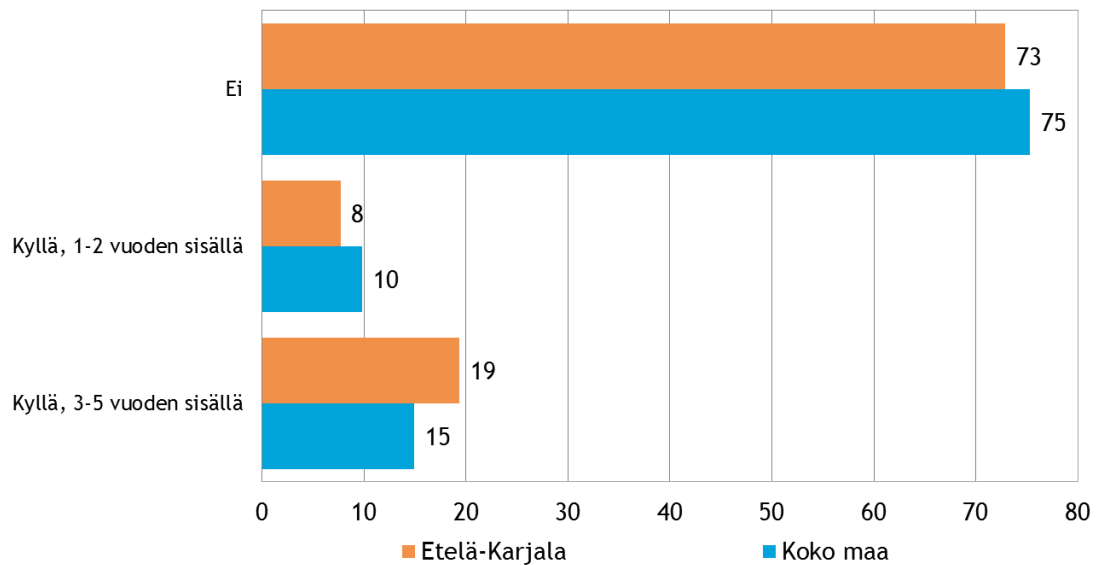
Kuva 7. Mitä sopeutustoimia seuraavista olette tehnyt tai suunnittelette tekevänne

7. SUKUPOLVEN- JA OMISTAJANVAIHDOKSET

Yli neljäsosa (27 %) Etelä-Karjalan alueen vastaajista arvioi yrityksessään tapahtuvan sukupolven- tai omistajanvaihdoksen lähimmän viiden vuoden aikana. Koko maan tasolla osuus on hieman pienempi (25 %).

Kuva 8. Onko yrityksessänne odotettavissa sukupolven-/omistajan vaihdos lähimmän viiden vuoden sisällä

Kaksi viidestä (39 %) koko maan pk-yritysvastaajasta sanoo olevansa kiinnostunut myymään yrityksensä tai osan sen liiketoiminnasta. Alueella kiinnostuneiden osuus on hieman suurempi (43 %).

Yrityksen tai liiketoiminnan ostamisesta kiinnostuneita on koko maassa 25 % ja Etelä-Karjalan alueella lähes saman verran, 23 %. Etelä-Karjalan alueella näistä kaikki sanovat tarvitsevänsä ulkopuolista rahoitusta oston toteuttamiseen ja koko maassakin valtaosa.

Taulukko 6. Oletteko kiinnostunut myymään yrityksenne tai osan sen liiketoiminnasta?,%

	Ei	Kyllä
Etelä-Karjala	57	43
Koko maa	61	39

Taulukko 7. Oletteko kiinnostunut ostamaan yrityksen tai liiketoimintaa?,%

	Ei	Kyllä
Etelä-Karjala	77	23
Koko maa	75	25

Taulukko 8. Tarvitsetteko ulkopuolista rahoitusta oston toteuttamiseen?,%

	Ei	Kyllä
Etelä-Karjala	0	100
Koko maa	13	87

8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

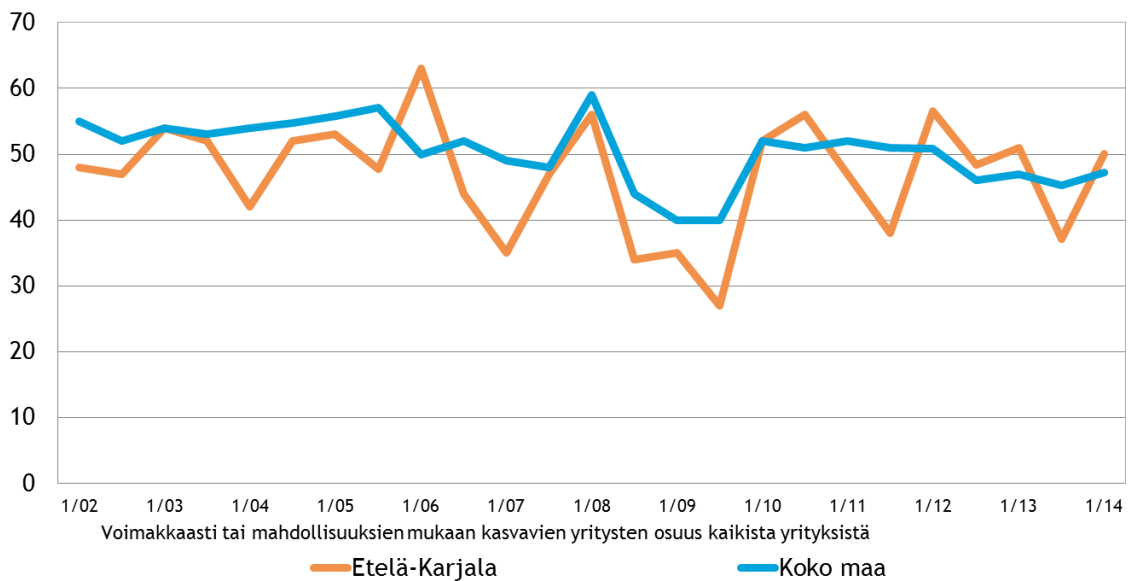
Taulukko 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintansa lopettavat
Etelä-Karjala	10	40	34	15	1
Koko maa	9	39	32	17	3

Koko maan pk-yrityksissä on eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä (39 %). Toiseksi eniten koko maassa on asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä (32 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoi 3 % pk-yrityksistä. Myös Etelä-Karjalan alueella suurin ryhmä muodostuu kasvua mahdollisuuksien mukaan hakevista pk-yrityksistä (40 %). Yritystoiminnan loppumista alueella ennakoi 1% vastaajista.

Koko maassa voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten yhteenlaskettu osuus ovat hieman suurempi kuin syksyllä 2013. Etelä-Karjalan alueella voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on selvästi noussut syksystä 2013.

Kuva 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus

9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS

Pk-yritysten pääpankkina on koko maassa joko OP-Pohjola (Osuuspankki) (40 %) tai Nordea (31 %). OP-Pohjolan asema Etelä-Karjalan alueen pääpankkina on korostunut selvästi. Koko maan pk-yrityksistä 48 % oli ottanut lainaa rahoituslaitoksilta. Etelä-Karjalan alueella lainaa rahoituslaitoksilta ottaneiden osuus on suurempi, 55 % alueen pk-yrityksistä.

Taulukko 10. Yrityksen pääpankki, %

	Etelä-Karjala	Koko maa
Nordea	19	31
OP-Pohjola (Osuuspankki)	57	40
Paikallisosuuspankki	5	5
Danske Bank (Sampo Pankki)	5	8
Säästöpankki	8	9
Handelsbanken	5	3
Muu	1	4

Taulukko 11. Onko yrityksellänne lainaa rahoituslaitoksilta?, %

	Ei	Kyllä
Etelä-Karjala	45	55
Koko maa	52	48

Koko maan pk-yrityksistä 28 % ja Etelä-Karjalan alueen pk-yrityksistä 32 % oli ottanut ulkopuolista rahoitusta viimeisten 12 kuukauden aikana. Pankista ulkopuolista rahoitusta on ottanut koko maan pk-yrityksistä 72 % ja alueella 78 %.

Taulukko 12. Oletteko ottaneet ulkopuolista rahoitusta viimeisen 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
Etelä-Karjala	78	32
Koko maa	72	28

Taulukko 13. Mistä olette ottaneet rahoitusta?, %

	Etelä-Karjala	Koko maa
Pankista	78	73
Rahoitusyhtiöstä	25	19
Finnverasta	16	17
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	5	2
Pääomasijoittajalta	10	6
Tekesistä	0	2
ELY-keskuksesta	2	5
Muualta	7	11

Valtaosa koko maan ja Etelä-Karjalan alueen pk-yrityksistä ei aio hakea ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana. Koko maassa ja alueella ulkopuolista rahoitusta hakevien aikomukset ovat lähes vastaavat kuin syksyllä 2013. Etelä-Karjalassa rahoitusta aiotaan hakea koko maata yleisemmin pankista, Finnverasta ja vakuutusyhtiöstä.

Taulukko 14. Aiotteko ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
Etelä-Karjala	75	25
Koko maa	79	21

Taulukko 15. Mistä aiotte ottaa ulkopuolista rahoitusta?, %

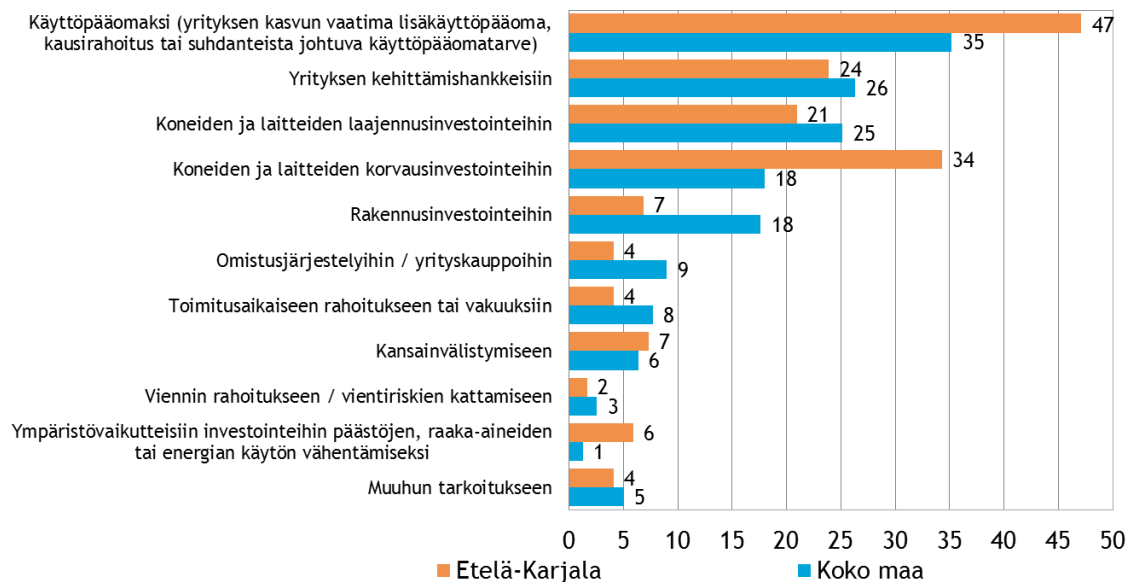
	Etelä-Karjala	Koko maa
Pankista	91	75
Rahoitusyhtiöstä	19	22
Finnverasta	34	27
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	11	4
Pääomasijoittajalta	13	15
Tekesistä	4	11
ELY-keskuksesta	10	16
Muualta	0	6

Taulukko 16. Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, %

	Etelä-Karjala	Koko maa
Kone- ja laiteinvestoinnit - korvaus	34	18
Kone- ja laiteinvestoinnit - laajennus	21	25
Rakennusinvestoinnit	7	18
Ympäristövaikutteiset investoinnit	6	1
Käyttöpääoma	47	35
Omistusjärjestelyt/ yrityskaupat	4	9
Viennin rahoitus	2	3
Kansainvälistyminen	7	6
Yrityksen kehityshankkeet	24	26
Toimitusaikainen rahoitus/vakuudet	4	8
Muu tarkoitus	4	5

Sekä Etelä-Karjalan alueella että koko maassa yleisin ulkopuolisen rahoituksen käyttötarkoitus on käyttöpääoma, alueella koko maata selvästi yleisemmin. Koneiden ja laitteiden korvausinvestointeihin aiotaan Etelä-Karjalan alueen pk-yrityksissä hakea ulkoista rahoitusta yleisemmin ja rakennusinvestointeihin puolestaan harvemmin kuin koko maassa.

Kuva 10. Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, % *

* Vastaajat ovat voineet valita kaksi mielestään tärkeintä vaihtoehtoa.

10. AJANKOHTAISET ASIAT

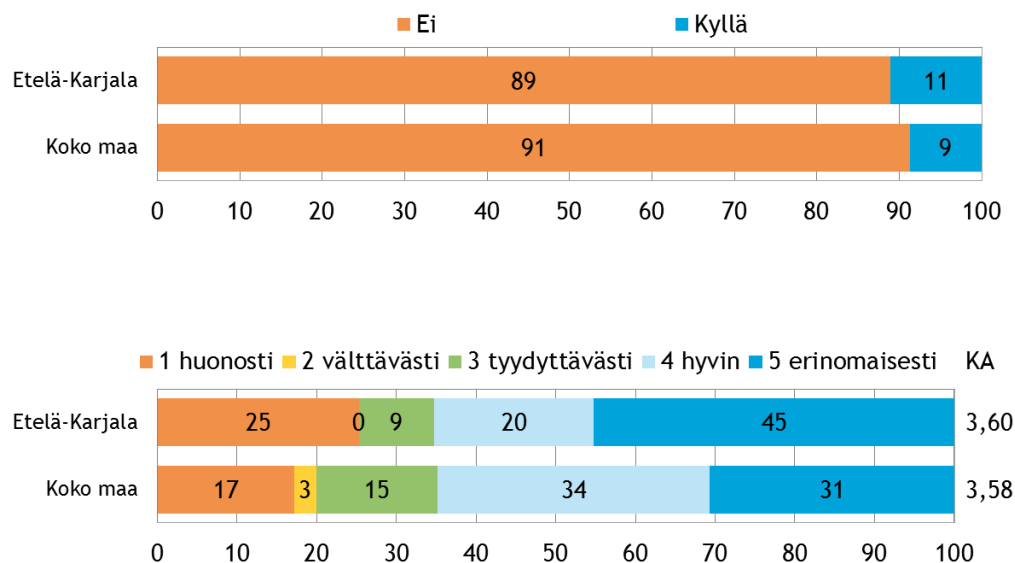
Koko maan pk-yrityksistä on ollut maksuvaikeuksia viimeisen kolmen kuukauden aikana 20 %:lla yrityksistä. Vastaava lukema Etelä-Karjalan alueella on 27 %. Koko maassa ja alueella lukemat ovat lähes samalla tasolla kuin syksyllä 2013.

Taulukko 17. Onko yrityksellänne ollut maksuvaikeuksia viimeisen 3 kuukauden aikana?, %

	Ei	Kyllä
Etelä-Karjala	73	27
Koko maa	80	20

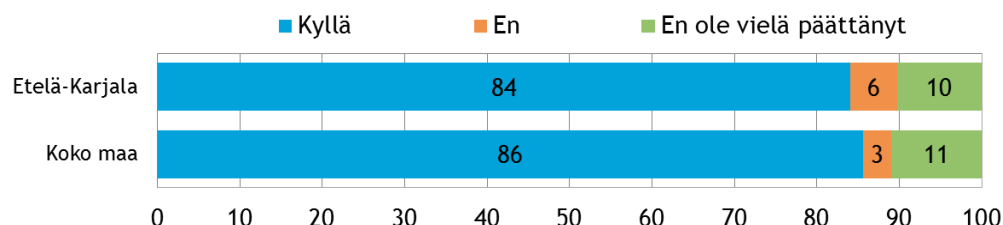
Koko maan ja myös Etelä-Karjalan pk-yrityksistä noin joka kymmenes on hakenut yritykselle rahoitusta Finnveralta vuosien 2012-2013 aikana. Etelä-Karjalan ja koko maan pk-yrittäjien kokemukset tarjotun rahoituspalvelun vastaamisesta yrityksensä tarpeeseen ovat keskimäärin samanlaisia.

Kuva 11. Onko hakenut yritykselle rahoitusta Finnveralta 2012 tai 2013 ja miten tarjottu rahoituspalvelu vastasi tarvetta, %

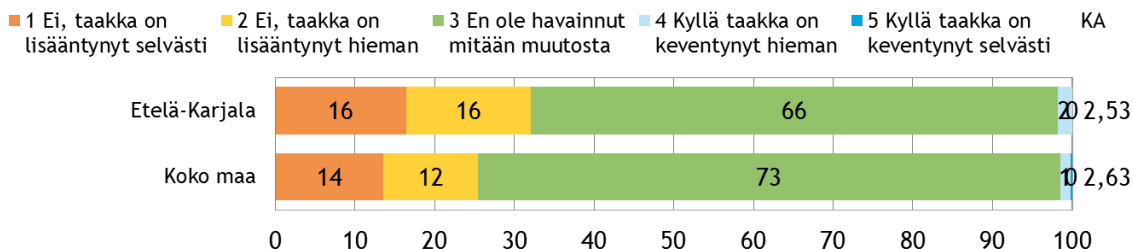
Etelä-Karjalan pk-yritysvastaajien äänestysaiheet ovat hyvin samankaltaiset kuin koko maassa; valtaosa pk-yrittäjistä aikoo äänestää. Etelä-Karjalan alueella äänestämättä aikovien osuus on kuitenkin hieman suurempi kuin koko maassa.

Kuva 12. Aiotteko äänestää, %

EU on toteuttanut ohjelman, jonka on arvioitu vähentävän EU-lainsäädännöstä johtuvaa yritysten hallinnollista taakkaa yli 25 %. Suurin osa pk-yritysvastaajista kokee, että EU:n hallinnollisen taakan vähentämishjelmalla ei ole ollut vaikutusta. Etelä-Karjalan alueen pk-yritysvastaajien joukossa on hieman enemmän niitä, jotka ovat kokeneet taakan lisääntyneen.

Kuva 13. EU:n hallinnollisen taakan vähentämishjelman vaikutuksen havaitseminen, % (kysytty niiltä vastaajilta, jotka aikovat äänestää)

SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT**SUOMEN YRITTÄJÄT**

Mannerheimintie 76 A, 00250 Helsinki
PL 999, 00101 Helsinki
toimisto@yrittajat.fi
puhelin 09 229 221
yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT RY

Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
yrittajat.fi/etelakarjala
puhelin 010 470 1100

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
yrittajat.fi/etelapohjanmaa
puhelin 06 420 5000

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY

Patteristonkatu 2 C, 50100 Mikkeli
yrittajat.fi/etelasavo
puhelin 0500 651 312

HELSINGIN YRITTÄJÄT RY

Lastenodinkuja 1 A 4, 00180 Helsinki
yrittajat.fi/helsinki
puhelin 050 575 2353

HÄMEEN YRITTÄJÄT RY

Sibeliuksenkatu 11 A 1, 13100 Hämeenlinna
yrittajat.fi/hame
puhelin 010 229 0390

KAINUUN YRITTÄJÄT RY

Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
yrittajat.fi/kainuu
puhelin 010 387 7870

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
yrittajat.fi/keskipohjanmaa
puhelin 06 831 5292

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT RY

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
yrittajat.fi/keskisuomi
puhelin 010 425 9200

KYMEN YRITTÄJÄT RY

Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
yrittajat.fi/kymi
puhelin 05 544 3030

LAPIN YRITTÄJÄT RY

Hallituskatu 26, 2. krs, 96100 Rovaniemi
yrittajat.fi/lappi
puhelin 0400 898 200

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT RY

PL 7, 33201 Tampere
yrittajat.fi/pirkanmaa
puhelin 03 251 6500

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT RY

Linnunlahdentie 2, 80110 Joensuu
yrittajat.fi/pohjoiskarjala
puhelin 050 367 5194

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Hallituskatu 21, 3. krs, 90100 Oulu
yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa
puhelin 010 322 1980

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT RY

Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
yrittajat.fi/paijathame
puhelin 010 3224 300

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT RY

Innopoli 1, Tekniikantie 12, 02150 Espoo
yrittajat.fi/paakaupunkiseudunyrittajat
puhelin 010 422 1400

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

PL 289, 65101 Vaasa
yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa
puhelin 06 356 0800

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT RY

PL 45, 28101 Pori
yrittajat.fi/satakunta
puhelin 02 634 9900

SAVON YRITTÄJÄT RY

Asemakatu 22-24, 4. krs, 70100 Kuopio
yrittajat.fi/savo
puhelin 017 368 0500

UUDENMAAN YRITTÄJÄT RY -**NYLANDS FÖRETAGARE RF**

Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
yrittajat.fi/uusimaa
puhelin 010 231 3050

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT RY

Brahenkatu 20, 20100 Turku
yrittajat.fi/varsinaissuomi
puhelin 02 275 7100

FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT

PÄÄKONTTORI FINNVERA OYJ

HELSINKI

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki
valtakunnallinen vaihde 029 460 11
finnvera.fi

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

ALUEKONTTORIT

HELSINKI

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

LAHTI

Laiturikatu 2, 5. kerros, 15140 Lahti

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10, PL 8151, 96101 Rovaniemi

SEINÄJOKI

Kauppatori 1-3, 60100 Seinäjoki

TAMPERE

Hämeenkatu 9, PL 559, 33101 Tampere

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa

PIETARIN EDUSTUSTO

FINNVERA PLC

Representative Office in St. Petersburg
Finland House
Bolshaya Konyushennaya St. 8
191186 St. Petersburg, Russia

PL 95, 53501 Lappeenranta
puh. +358 405 088 956

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT**TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ**

Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki
puhelin 029 506 0000
tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki
puhelin 0295 027 500
ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS

Jääkärintie 14, Mikonkatu 5,
50100 Mikkeli
puhelin 0295 024 000
ely-keskus.fi/etela-savo

HÄMEEN ELY-KESKUS

Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
Hämeenlinnan toimipaikka
Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna
puhelin 0295 025 000
ely-keskus.fi/hame

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Salpausselänkatu 22, 45100 Kouvola
Lappeenrannan toimipaikka
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
puhelin 0295 029 000
ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

KAINUUN ELY-KESKUS

Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
puhelin 0295 023 500
ely-keskus.fi/kainuu

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

Gygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
puhelin 0295 024 500
ely-keskus.fi/keski-suomi

LAPIN ELY-KESKUS

Ruokasenkatu 2, 96100 Rovaniemi
Kemin toimipaikka
Asemakatu 19, 94100 Kemi
puhelin 0295 037 000
ely-keskus.fi/lappi

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

Pellavatehtaankatu 25, 33100 Tampere
puhelin 0295 036 000
ely-keskus.fi/pirkanmaa

POHJANMAAN ELY-KESKUS

Hovioikeudenpuistikko 19A, 65100 Vaasa
Kokkolan toimipaikka
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
puhelin 0295 028 500
ely-keskus.fi/pohjanmaa

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS

Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
puhelin 0295 026 000
ely-keskus.fi/pohjois-karjala

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Veteraaninkatu 1, 90100 Oulu
puhelin 0295 038 000
ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

Kallanranta 11, 70100 Kuopio
puhelin 0295 026 500
ely-keskus.fi/pohjois-savo

SATAKUNNAN ELY-KESKUS

Valtakatu 12 B, 28100 PORI
puhelin 0295 022 000
ely-keskus.fi/satakunta

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Maistraatinportti 2, 00240 Helsinki
puhelin 0295 021 000
ely-keskus.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku
puhelin 0295 022 500
ely-keskus.fi/varsinais-suomi

